

Kommunfullmäktige 2024-10-10

Motion: Utred möjligheten att införa en väntjänst i Karlstads kommun som insats mot ofrivillig ensamhet

Vi vet idag mycket om den ofrivilliga ensamhetens förekomst i vårt samhälle. Vi vet att unga och äldre är de som drabbas mest av ensamhet. Vi vet att funktionsnedsättningar ökar risken för ensamhet, samt att arbetslöshet, sjukskrivning och ekonomisk utsatthet påverkar graden ofrivillig ensamhet i stor utsträckning.

Folkhälsomyndigheten delar numera in ensamheten i tre olika kategorier; *Social ensamhet* – då antalet sociala kontakter är för få. *Emotionell ensamhet* – då det saknas förtroliga relationer där personen kan prata om känslor, bekymmer och minnen med någon annan. *Existentiell ensamhet* – djupare ensamhet där en person känner sig avskuren från andra människor och samhället i stort.

De insatser vi har i samhället och kommunen idag, är framför allt inriktad på att lindra den sociala ensamheten genom olika gruppaktiviteter. Vänsterpartiet ser ett behov av mer individuella insatser med mer nära kontakt som kan avhjälpa den emotionella ensamheten. Den gruppen fångas inte av de befintliga insatserna just nu.

En annan svårighet med de insatser som utförs idag är att de inte når ut till de som är i störst behov av dem. När det anordnas aktiviteter för äldre är det ofta redan aktiva äldre som deltar medan de som verkligen behöver bryta sin ofrivilliga ensamhet har svårt att ta sig hemifrån. Många vet heller inte om att aktiviteterna finns.

Karlstads kommun behöver hitta insatser som **både** tar sikte på emotionell ensamhet och fångar upp de som är svårast drabbade. För att nå dit kan kommunen med fördel ta inspiration av andra lyckade projekt runt om i landet.

Ett exempel som används i många svenska kommuner är en så kallad "väntjänst". Väntjänsten går ut på att du kan få sällskap till en aktivitet, ett läkarbesök, gå en promenad eller få en pratstund med någon. Ofta har Väntjänstens telefontider då målgruppen, i många fall personer över 65 år, kan ringa och boka en tillgänglig vän. Tjänsten kostar inget för den som använder den och är ett effektivt sätt att få ensamma att ta sig ut eller få en ny kontakt. Den personliga kontakten kan öppna upp för mer förtroliga relationer och eftersom tjänsten innebär att någon kommer hem till dig och följer med dig på en aktivitet ökar chansen att du faktiskt kommer ut. Det är ett bra sätt att öka deltagandet i de övriga insatser som redan finns i kommunen idag.

Väntjänsten finns bland annat i Huddinge, Örkelljunga, Norrtälje och Hallstahammars kommuner redan idag och är i de flesta fall ett samarbete mellan kommunen och flera olika ideella organisationer som bidrar med volontärer till väntjänsten.

Många väntjänster riktar sig som sagt enbart till invånare över 65år, men det finns goda anledningar att innefatta fler grupper. Exempelvis de som idag får insatser utifrån LSS och SOL. Dessa grupper har visat sig vara ofrivilligt ensamma i högre utsträckning än andra, enligt folkhälsomyndigheten.

Vänsterpartiet är väl medvetna om att det här kan bli en insats som kan kosta, men då den ofrivilliga ensamheten är en av våra stora folkhälsoproblem ser vi att det i slutändan kommer spara oss pengar. En minskad ensamhet minskar även både fysisk och psykisk ohälsa av olika slag, det motverkar även demens och Alzheimers. Det finns alltså många kostsamma insatser och behandlingar som kan undvikas genom att motverka ensamhet. Men framför allt kan det ge människor ett bättre och lyckligare liv.

Vänsterpartiet föreslår därför

- Att kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med vård- och omsorgsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden utreda möjligheterna att införa en insats likande väntjänst i Karlstads kommun som eventuellt innefattar fler målgrupper än personer över 65 år.

För Vänsterpartiet

Parvane Assadbegli, Björn Molin och Karl Sandström